

Nr 34

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontorets framställning om pension för städerskorna vid riksdagshuset Beda Andersson och Ester Johansson.

I skrivelse till bankoutskottet den 26 april 1956 har *fullmäktige i riksgäldskontoret* gjort framställning om beredande av pension åt städerskorna vid riksdagshuset Beda Andersson och Ester Johansson. Fullmäktige har därvid anfört följande.

Med bifall till hemställan av bankoutskottet i utlåtande nr 72 bemyndigade 1943 års riksdag fullmäktige i riksgäldskontoret att i förekommande fall besluta angående pensionering av arbetare vid riksgäldskontoret, riksdagens hus, riksdagsbiblioteket samt justitie- och militieombudsmansexpeditionerna enligt de grunder, som angåves i kungörelse den 30 juni 1942 (nr 696) — numera ersatt av kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 490), senast ändrad genom kungörelsen den 3 juni 1955 (nr 346) — med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst.

För erhållande av pension enligt berörda kungörelser erfordras bland annat, att arbetaren vid arbetsanställningens upphörande antingen uppnått en levnadsålder av 60 år eller ock dessförinnan blivit till följd av sjukdom för framtiden oförmögen att på tillfredsställande sätt utföra honom åvilande arbetsuppgifter samt att arbetaren under en tid av sammanlagt minst 15 år efter fyllda 18 år, därav minst 12 år före fyllda 63 år, innehaft sådan anställning i statens tjänst, som utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla. Enligt vad fullmäktige inhämtat lärer en anställning kunna anses vara av sistnämnda natur endast därest den dagliga arbetstiden utgjort minst 3 1/2 timmar.

I särskilda skrivelser till fullmäktige den 29 mars 1956 har två städerskor i riksdagshuset Beda Andersson och Ester Johansson, vilka slutar sina anställningar i riksdagshuset den 1 juni respektive den 1 juli 1956, anhållit om pension från och med nämnda dagar. Med hänsyn till att den dagliga arbetstiden för dem i allmänhet understiger nämnda minimitid av 3 1/2 timmar samt även i övrigt i föreliggande fall de formella förutsättningarna för tillämpning av förenämnda pensioneringsgrunder endast delvis föreligger, får fullmäktige, som vid angivet förhållande icke anser sig bemyndigade att besluta i dessa pensionsärenden, hänskjuta desamma till bankoutskottets prövning.

Beträffande ifrågavarande båda städerskors tjänstgöringsförhållanden m. m. må nämnas följande.

Beda Andersson, som är född den 22 maj 1889 och alltså snart uppnår en ålder av 67 år, har tjänstgjort såsom städerska i riksdagshuset åren 1925—1956; från och med år 1940 har fru Andersson varit helårsanställd med en daglig tjänstgöringstid av ca 3 timmar. Under riksdagarna åren 1925—1939 har den dagliga arbetstiden omfattat 2 1/2 timmar. Utöver sitt

ordinarie städningsarbete har fru Andersson emellertid varje år i riksdags-
huset deltagit i storrengöringar, innehaft semestervikariat och städat för
kongresser. Denna extra tjänstgöring har uppskattats till i genomsnitt 1/2
timme per dag under hela tjänstetiden. Sammanlagt har den effektiva tjänste-
tiden för fru Andersson beräknats utgöra 24 hela år med en genomsnittlig
daglig arbetstid av drygt 3 timmar. Hennes inkomster av ifrågavarande
anställning har under de senaste fyra åren utgjort i medeltal 3 268 kronor.

Ester Johansson, som är född den 24 juni 1886 och sålunda under
instundande juni månad uppnår en ålder av 70 år, har tjänstgjort såsom
städerska i riksdagshuset under åren 1926—1956. Från början av år 1947
har fru Johansson varit helårsanställd med en daglig tjänstgöring av ca
3 timmar; dessförinnan var anställningen i huvudsak begränsad till riksdagarna och omfattade då 2 1/2 timmars daglig tjänstgöring. Även beträffande Ester Johansson gäller, att hon utöver sitt ordinarie städningsarbete varje år i riksdagshuset deltagit i storrengöringar, innehaft semestervikariat och städat för kongresser, innehärande en genomsnittlig extra tjänstgöring om 1/2 timme per dag, utslaget på hela tjänstetiden. Den sammanlagda effektiva tjänstetiden har för hennes vidkommande beräknats utgöra 20 hela år med en genomsnittlig daglig arbetstid av drygt 3 timmar. Hennes inkomster av ifrågavarande anställning har under de senaste fyra åren utgjort i medeltal 3 227 kronor.

För egen del får fullmäktige i ärendet uttala, att det med hänsyn till sökandenas långa tjänstetid såsom städerskor i riksdagshuset samt deras ekonomiska förhållanden, varom särskild utredning förebragts och delgivits fullmäktige, synes skäligt, att en årlig pension tillerkännes dem i likhet med vad som tidigare i åtskilliga fall och senast år 1955 (se bankoutskottets utlåtande nr 40) ägt rum. I överensstämmelse med de grunder, som härvid kommit tillämpning, synes pensionerna skäligen kunna bestämmas till 540 kronor för år beträffande Beda Andersson och till 480 kronor för år i fråga om Ester Johansson. Ifrågavarande belopp har — med ledning av en inom statens pensionsanstalt i anslutning till ovanberörda kungörelse den 30 juni 1947 (nr 490) upprättad tablå över tillämpliga pensionsbelopp till kvinnlig personal med arbetskraft understigande normal omfattning — framräknats på basis av den förut angivna beräknade sammanlagda tjänstgöringstiden av för Beda Andersson 24 hela år och för Ester Johansson 20 hela år samt en genomsnittlig daglig arbetstid för båda av drygt 3 timmar. Å ifrågavarande belopp, respektive 540 kronor och 480 kronor, bör utgå rörligt tillägg, för närvarande 71 procent.

Fullmäktige hemställer sålunda, att utskottet måtte föreslå riksdagen medgiva, att städerskorna i riksdagshuset Beda Andersson och Ester Johansson må från och med dagen näst efter den, då deras anställning i riksdagshuset upphört, under sin återstående livstid av det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl. uppbära en årlig pension av respektive 540 kronor och 480 kronor.

Utskottet. Med biträdande av fullmäktiges förslag hemställer utskottet, att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande förslag, må medgiva att städerskorna i riksdagshuset Beda Andersson och Ester Johansson må från och med dagen näst efter den, då deras anställning i riksdagshuset upphört, under sin återstående livstid av det

under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda förslagsanslaget till pensioner åt f. d. befattninghavare m. fl. uppbära en årlig pension av 540 kronor respektive 480 kronor.

Stockholm den 22 maj 1956

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Mogård, De Geer, Boo och Eliasson;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Sköldin, Gustafson i Göteborg, Gavelin, Persson i Norrby, Malmberg i Stockholm och Regnéll.